

Voorstel

Gemeenteraad

Datum: 3 februari 2022
Zaak: 744291
Portefeuillehouder: Peter Verschuren

Opsteller: Marleen Koenders
Contactgegevens: Marleen.koenders@midden-groningen.nl
Stukken ter inzage:

Onderwerp: Ombouwscenario Wedeka en wijziging statuten Gemeenschappelijke Regeling Wedeka

1. Voorstel

- Kennis te nemen van het Ombouwscenario Wedeka (bijlage 6) en een zienswijze af te geven (bijlage 7) aan het DB van de Gemeenschappelijke Regeling Wedeka.
- In te stemmen met de gewijzigde statuten (bijlage 4) van de Gemeenschappelijke Regeling Wedeka.

2. Inleiding

De gemeenten en Wedeka hebben de afgelopen jaren gewerkt aan verschillende scenario's voor de toekomst van Wedeka. Dit heeft geresulteerd in de volgende drie scenario's:

- a. Een afbouwscenario (Wedeka blijft de "oude" SW-taak uitvoeren, maar vervult geen taak voor de nieuwe doelgroepen);
- b. Een ombouwscenario (Wedeka ontwikkelt zich door tot een leerwerkbedrijf en gaat nieuwe taken uitvoeren); en
- c. Een splitsings- en ophefscenario (gemeenten gaan zelf de SW-taak uitvoeren).

De drie scenario's zijn geanalyseerd, vergeleken en tevens beoordeeld op volgende drie criteria: -de financiële resultaten per scenario; -de sociale impact op de medewerkers; en -de toekomstbestendigheid van de plannen. Op basis van deze criteria zijn in 2020 het afbouwscenario en het splitsings- en ophefscenario afgefallen. Het ombouwscenario van Wedeka werd het voorkeursscenario.

Om gezamenlijk te kunnen instemmen met het ombouwscenario moet er aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Deze voorwaarden hebben betrekking op:

- Aanpassingen van de Gemeenschappelijke Regeling aan de nieuwe opdracht (inclusief zeggenschap).
- Een financiële verrekening.
- Meer samenwerking tussen de ambtelijke organisaties en Wedeka.
- Het belang van monitoren van de realisatie van het ombouwscenario.

3. Publiekssamenvatting

De gemeente Midden-Groningen neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Wedeka. Hier werken ongeveer 100 mensen uit de voormalige gemeente Menterwolde op grond van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw). Dit zijn mensen die een dusdanig verstandelijk, geestelijk of lichamelijk gebrek hebben dat zij slechts onder bepaalde omstandigheden kunnen werken. Door de invoering van de Participatiewet in 2015 is de instroom in de Wsw stopgezet. Daarnaast is de Rijksvergoeding per werknemer in de Wsw structureel lager geworden. Dit heeft gevolgen voor de bedrijfsvoering van Wedeka en leidt tot een, in de jaren oplopend, negatief bedrijfsresultaat. De kosten van dit negatieve bedrijfsresultaat wordt door de gemeenten binnen de GR naar rato betaald.

De gemeenten die deelnemen in de GR Wedeka en Wedeka hebben de afgelopen jaren nagedacht over een toekomstbestendige bedrijfsvoering. Er zijn een aantal scenario's geanalyseerd en beoordeeld. Er is gekozen voor een ombouwscenario. Het college en de raad nemen nu kennis van het ombouwscenario. Voor de uitvoering van het ombouwscenario moet de GR op een aantal punten worden aangepast.

4. Bevoegdheid van de raad

Op grond van artikel 1, derde lid van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is de gemeenteraad beslissingsbevoegd inzake wijzigingen in de GR.

Op grond van artikel 35, derde lid van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld een zienswijze naar voren brengen.

5. Beoogd effect

Door middel van het ombouwscenario een toekomstbestendige Wedeka.

6. Historische context

De afgelopen maanden hebben ambtelijke werkgroepen de voorwaarden nader uitgewerkt en in een advies aan het Dagelijks Bestuur van Wedeka (DB) verwoord. Dit is besproken in het DB van Wedeka op 28 oktober 2021. Het DB heeft vervolgens het volgende besloten:

1. Het ombouwscenario van Wedeka vast te stellen (bijlage 6).
2. In te stemmen met de adviezen van de werkgroepen omtrent de governance van Wedeka en de financiële verrekening (bijlage 1 en bijlage 2).
3. In te stemmen met de monitor (bijlage 3) voor de voortgang van het ombouwscenario van Wedeka.
4. In te stemmen met de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling en deze voor instemming naar de colleges te sturen (bijlage 4 en bijlage 5).

Voor een nadere onderbouwing van de adviezen verwijzen wij u naar de bijgevoegde stukken. Tevens heeft het DB besloten de nieuwe werkwijze in het DB (werken met portefeuilles) de komende periode alvast in te voeren en te evalueren aan het einde van de bestuursperiode. Met de nieuwe ambtelijke werkwijze wordt tevens een start gemaakt, deze wordt na een jaar geëvalueerd.

In zijn algemeenheid leiden de adviezen van zowel de werkgroep Governance als Financiën niet tot

ingrijpende wijzigingen van de GR. Het meest in het oog springende onderdeel van dit advies is de invoering van het werken met portefeuilles en de invoering van de Monitor. De bestaande rolverdeling van het DB blijft overeind en in het AB vindt een wijziging van de zeggenschap plaats. De juridische vertaling hiervan wordt opgenomen en toegelicht in de statuten van de GR Wedeka. In bijlage 5 zijn de wijzigingen in de GR naast elkaar gezet.

7. Argumenten

De raad wordt in de gelegenheid gesteld om op actieve wijze haar rol als gemeenteraad in deze gemeenschappelijke regeling te nemen:

- De raad wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze af te geven over het ombouwscenario Wedeka (bijlage 7).
- De raad is beslissingsbevoegd voor wat betreft de wijzigingen in de statuten van de gemeenschappelijke regeling Wedeka bedrijven (bijlage 7).

8. Kanttekeningen en risico's

In het ombouwscenario staan 12 interventies die moeten leiden tot een realisatie van de omzetdoelstelling. De financiële gevolgen van de hiervoor genoemde interventies zijn per interventie in beeld gebracht. De bijdrage aan het ombouwplan is een gemeenschappelijke inspanning, op onderdelen is bekend dat niet alle deelnemende gemeenten aan alle interventies kunnen of willen bijdragen. Over de positie van Midden-Groningen is vanaf de start van het traject duidelijk gecommuniceerd; Midden-Groningen heeft een eigen werkbedrijf (BWRI) en neemt alleen deel aan de GR Wedeka voor wat betreft de Wsw-werknemers uit de voormalige gemeente Menterwolde. Daar waar dit passend is zal incidenteel een re-integratietraject worden ingekocht. Waar dit het geval is, vraagt het van die gemeenten om een extra inspanning op andere onderdelen, of wordt er een beroep gedaan op de overige gemeenten. Indien de totale bijdrage niet geleverd wordt door de gemeenten, heeft dit gevolgen voor de realisatie van de bijbehorende interventies en de daaruit volgende (financiële) effecten van de betreffende interventie.

9. Financiële paragraaf

Het ombouwen van Wedeka zal structureel een positief financieel gevolg hebben van enkele miljoenen euro's. Door de genoemde interventies in te zetten, kan Wedeka een daling van de kosten aan het exploitatietekort voor de deelnemende gemeenten bewerkstelligen. Het effect* van de interventies ligt tussen de € 792.000, - (2022) en € 4,7 miljoen (2030) op jaarbasis. Deze verbetering wordt grotendeels veroorzaakt door een realisatie van de omzetdoelstelling, maar ook de overige interventies dragen hier significant aan bij.

*In het document "Ombouwscenario Wedeka" staat een rekenfout. In de toelichting bij de tabel 1, op bladzijde 9. Een nieuwe toelichting is door Wedeka aangeleverd (bijlage 8). Hierdoor is het effect € 9000,- minder per jaar en op de lange termijn (2030) is het effect een € 100.000, - hoger. De rekenfout in de toelichting leidt niet tot grote financiële wijzigingen.

10. Communicatie

Wedeka wordt geïnformeerd over de zienswijze van de raad en het instemmen van de raad met gewijzigde statuten van de gemeenschappelijke regeling Wedeka bedrijven.

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdpad)

Na vaststelling in de verschillende colleges en de zienswijzen van de raden, zullen de stukken ter vaststelling worden geagendeerd in het Algemeen Bestuur van Wedeka.

Na instemming met de nieuwe GR zullen de collegebesluiten aan Wedeka worden toegezonden, alle 5 besluiten zullen in het Algemeen Bestuur van Wedeka worden geagendeerd

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

A. Hoogendoorn
Burgemeester

H.J.W. Mulder
Secretaris

Bijlage:

- 1 Advies van de werkgroep Governance
- 2 Advies van de werkgroep Financiën
- 3 Monitor
- 4 Gewijzigde GR
- 5 Was wordt lijst bij de GR
- 6 Ombouwscenario Wedeka
- 7 Brief raad zienswijze en instemming wijziging statuten gemeenschappelijke regeling Wedeka
- 8 Tabel en verbeterde toelichting opbrengsten ombouwplan Wedeka